

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1. สถานการณ์ท่องเที่ยวของจังหวัด

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นจังหวัดท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ มีโบราณสถาน โบราณวัตถุ พิพิธภัณฑสถาน และวัดสำคัญทางประวัติศาสตร์มากมาย เช่น พระราชวังบางปะอิน อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา วัดพระศรีสรรเพชญ์ และวิหารพระมงคลบพิตร ศูนย์ไทยศึกษา ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา พิพิธภัณฑสถานเจ้าสามพระยา เป็นต้น จึงเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยววัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ และท่องเที่ยวเชิงศาสนา นอกจากนี้อยุธยายังอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ และเป็นทางผ่านไปสู่อีกหลายจังหวัด

ในด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ อยุธยา Home stay ที่อำเภอเสนา/ อำเภอบางไทร/ อำเภอบางบาล (ด้านเกษตรกรรม)

นอกจากนั้น ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีอาหารพื้นบ้านที่อร่อย มีกุ้งแม่น้ำที่เป็นที่นิยมเดินทางไปรับประทาน

บรรยากาศตามแหล่งท่องเที่ยวช่วงไตรมาสที่ 1 โดยรวมถือว่าอยู่ในระดับปานกลาง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ในเดือนมกราคมกลับภูมิลำเนา ไตรมาสที่ 2 ค่อนข้างคึกคัก โดยเฉพาะช่วงวันหยุดนักขัตฤกษ์อย่างไรก็ตามจะมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์อยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร การเดินทางง่าย จึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมของผู้ที่สนใจศึกษาประวัติศาสตร์สมัยอยุธยาไตรมาสที่ 3 บรรยากาศค่อนข้างเงียบเหงาเนื่องจากเกิดประสพภัยน้ำท่วมในอำเภอเมือง ซึ่งมีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแหล่งเกิดน้ำท่วมขัง โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวตามโบราณสถานต่างๆของจังหวัด ส่งผลให้ไม่สะดวกในการเข้าถึงสถานที่ทำให้ปริมาณนักท่องเที่ยวลดลงจากปีที่แล้ว และไตรมาสที่ 4 บรรยากาศเงียบเหงา นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติน้อยกว่าปีที่แล้วค่อนข้างมากผลมาจากการปิดสนามบินสุวรรณภูมิ

แหล่งท่องเที่ยวที่มีผู้นิยมเที่ยวมากที่สุด ได้แก่ วัดใหญ่ชัยมงคล วัดพนัญเชิงวรวิหาร และวิหารพระมงคลบพิตร สถานที่ที่มีผู้นิยมท่องเที่ยวรองลงมาคือ วัดมหาธาตุและพระราชวังบางปะอินซึ่งชาวต่างชาตินิยมไปมากกว่าคนไทย

สินค้าที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อมากในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	สินค้าที่นักท่องเที่ยวชอบซื้อมากที่สุด
วิหารพระมงคลบพิตร	เครื่องประดับ งานแกะสลักรูปต่างๆ
วัดพนัญเชิง	ขนมกวน ขนมบัวบัน ปลาตะเพียนसानโบราณ พัดสาน ปลาแห้ง รูปภาพ
ปางช้าง	ช้างสลัก เครื่องปั้น งานไม้ขนาดเล็ก
ชมชนอิสลาม	โรตีสายไหม
อำเภออรัญญิก	มิด เครื่องแกะสลัก

2. โครงสร้างทั่วไปของผู้เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีทั้งสิ้น 3,070 ตัวอย่าง แบ่งเป็นคนไทยร้อยละ 61 และชาวต่างประเทศร้อยละ 39 โดยมีกลุ่มคนไทยที่ค้างคืนร้อยละ 16 และชาวต่างประเทศค้างคืนร้อยละ 45

2.1 ภูมิฐานะ/ถิ่นที่อยู่อาศัย

คนไทยที่เดินทางมาพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่มาจากภาคกลาง และกรุงเทพฯ ด้วยสัดส่วนร้อยละ 36 และ 37 ตามลำดับ ส่วนชาวต่างประเทศส่วนใหญ่จะมาจากประเทศในเอเชีย และยุโรป ด้วยสัดส่วนร้อยละ 45 และ 39 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ภูมิฐานะของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักทัศนาจรคนไทยที่มาพระนครศรีอยุธยา ในปี 2551

ภูมิฐานะ	คนไทย			ภูมิฐานะ	ต่างประเทศ		
	นักทัศนาจร	นักท่องเที่ยว	รวม		นักทัศนาจร	นักท่องเที่ยว	รวม
1. กรุงเทพฯ	36.27	37.82	36.51	1. ทวีปอเมริกา	6.93	9.82	8.19
2. ภาคกลาง	38.52	24.73	36.39	2. ทวีปยุโรป	32.76	46.83	38.88
3. ภาคตะวันตก	7.08	5.09	6.77	3. โอเชียเนีย	3.62	8.18	5.60
4. ภาคตะวันออก	5.36	3.64	5.10	4. ทวีปเอเชีย	54.02	33.54	45.11
5. ภาคเหนือ	6.22	11.27	7.00	5. ตะวันออกกลาง	2.52	1.64	2.14
6. ภาคใต้	1.26	2.55	1.46	6. ทวีปแอฟริกา	0.16	-	0.09
7. ภาคอีสาน	5.29	14.91	6.77				
ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00
ยอดรวม (คน)	1,587	295	1,882	ยอดรวม (คน)	648	540	1,188

2.2 เพศ อายุ อาชีพ รายได้

คนไทย

กลุ่มตัวอย่างคนไทยประกอบด้วยเพศหญิงและชายในสัดส่วนร้อยละ 51:49 ประมาณร้อยละ 85 เป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 45 ปี ส่วนใหญ่เป็นแรงงานรับจ้าง (28%) ข้าราชการ-วิสาหกิจ (16%) และทำธุรกิจส่วนตัว (20%) ในด้านรายได้ ร้อยละ 81 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีรายได้ต่ำกว่า 30,000 บาทต่อเดือน

ชาวต่างประเทศ

ชาวต่างประเทศที่มาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร้อยละ 57 เป็นเพศชาย กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 15-44 มีมากถึงร้อยละ 93 ของกลุ่มตัวอย่าง อาชีพของผู้เดินทางส่วนใหญ่คือ ข้าราชการ (6%) เจ้าของกิจการ (49%) และแรงงานรับจ้าง (34%) โดยทั้ง 3 กลุ่มมีสัดส่วนรวมกันถึงร้อยละ 89 ของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 99 เป็นกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำกว่า 40,000 เหรียญสหรัฐต่อปี

ตารางที่ 2 เพศ อายุ อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักทัศนจรคนไทยที่มาพระนครศรีอยุธยา ในปี 2551

พระนครศรีอยุธยา	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	รวม	นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	รวม
เพศ	ชาย	48.52	48.47	48.51	57.87	57.04	57.49
	หญิง	51.48	51.53	51.49	42.13	42.96	42.51
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อายุ	15-24 ปี	28.67	30.51	28.96	7.72	17.78	12.29
	25-34 ปี	38.12	31.19	37.04	51.70	60.00	55.47
	35-44 ปี	20.29	23.05	20.72	33.49	16.30	25.67
	45-54 ปี	9.45	11.53	9.78	5.56	5.00	5.30
	55-64 ปี	2.39	3.39	2.55	1.39	0.74	1.09
	65 ปีขึ้นไป	1.07	0.34	0.96	0.15	0.19	0.17
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 2 เพศ อายุ อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาพระนครศรีอยุธยา ในปี 2551
(ต่อ)

พระนครศรีอยุธยา	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
อาชีพ	เจ้าของกิจการ	20.67	17.97	20.24	60.03	36.85	49.49
	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	14.30	22.37	15.57	8.64	3.52	6.31
	พนักงานบริษัท	10.33	12.20	10.63	1.54	0.74	1.18
	แม่บ้าน	3.02	0.68	2.66	1.23	0.74	1.01
	นักเรียน นักศึกษา	18.21	22.71	18.92	4.78	6.67	5.64
	เกษียณ	1.07	2.71	1.33	0.31	0.56	0.42
	เกษตรกร	2.58	2.03	2.50	0.62	1.11	0.84
	แรงงานรับจ้าง	29.68	19.32	28.06	22.69	47.59	34.01
	อื่นๆ	0.13	-	0.11	0.15	2.22	1.09
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 3 โครงสร้างด้านรายได้ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาพระนครศรีอยุธยา ในปี 2551

จังหวัด	รายได้ (บาทต่อปี)	ชาวไทย			รายได้ (US\$ ต่อปี)	ชาวต่างชาติ		
		นัก ทัศนจร	นักท่องเที่ยว	Total		นัก ทัศนจร	นักท่องเที่ยว	Total
พระนคร ศรีอยุธยา	ไม่มีรายได้	13.58	17.39	13.65	1.less than USD 10,000	77.75	58.42	69.39
	น้อยกว่า 10,000	13.21	17.39	13.28	2.USD 10,000 – 14,999	15.45	10.65	13.37
	10,000-15,000	34.64	47.83	34.87	3.USD 15,000 – 19,999	4.19	22.68	12.18
	15,001-30,000	18.79	13.04	18.69	4.USD 20,000 – 39,999	1.57	7.90	4.31
	30,001-45,000	10.19	4.35	10.09	5.USD 40,000 – 59,999	0.26	0.34	0.30
	45,001-60,000	3.77	0.00	3.71	6.USD 60,000 – 79,999	0.26	0.00	0.15
	60,000-75,000	4.23	0.00	4.15	7.USD Over 80,000	0.52	0.00	0.30
	75,001-90,000	1.43	0.00	1.41				
	มากกว่า 90,000	0.15	0.00	0.15				
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	รวม (%)	100.00	100.00	100.00
ยอดรวม (คน)		1,325	23	1,348	ยอดรวม (คน)	382	291	673

3. พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว/พักผ่อนในแต่ละครั้ง

คนไทย

วัตถุประสงค์หลักของนักเดินทางที่มาเป็นการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวร้อยละ 43 และเพื่อไหว้พระปฏิบัติธรรมร้อยละ 30 โดยมีมากถึงร้อยละ 82 ของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาเที่ยวพระนครศรีอยุธยาจังหวัดเดียว ประมาณร้อยละ 84 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ค้างคืน การมาเยือนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร้อยละ 44 เป็นการเดินทางครั้งแรกในปี 2551 สำหรับผู้ร่วมทางร้อยละ 41 เป็นการเดินทางมากับเพื่อน และร้อยละ 26 เดินทางมากับครอบครัว โดยส่วนใหญ่ผู้ร่วมทางมากกว่า 1-2 คน

ชาวต่างประเทศ

วัตถุประสงค์หลักร้อยละ 84 เป็นการเดินทางมาพระนครศรีอยุธยาเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อน และมีประมาณร้อยละ 5 ที่เดินทางมาเยี่ยมญาติ สำหรับผู้ที่เดินทางมาเอง มีร้อยละ 6 ที่เดินทางมาติดต่อธุรกิจ โดยมีร้อยละ 51 ของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาเที่ยวพระนครศรีอยุธยาจังหวัดเดียว และอีกร้อยละ 39 เดินทางท่องเที่ยว 2-3 จังหวัด ร้อยละ 55 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ค้างคืน และร้อยละ 91 เป็นการเดินทางมาพระนครศรีอยุธยาเป็นครั้งแรกในปี 2551 สำหรับผู้ร่วมทางร้อยละ 67 เป็นการเดินทางมากับเพื่อน และร้อยละ 14 เดินทางมากับครอบครัว ส่วนใหญ่ผู้ร่วมทาง 1-2 คน

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ร้อยละ)

พระนครศรีอยุธยา	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	รวม	นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	รวม
วัตถุประสงค์ ของ การท่องเที่ยว	1. ท่องเที่ยว/พักผ่อน	44.17	37.63	43.15	80.25	89.44	84.43
	2. ประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงาน	6.81	15.59	8.18	9.10	3.15	6.40
	3. ติดต่อธุรกิจ	1.20	2.03	1.33	2.93	2.04	2.53
	4. ปฏิบัติราชการ/ปฏิบัติงาน	1.39	6.10	2.13	0.15	0.19	0.17
	5. เยี่ยมญาติ/เพื่อน	11.85	27.80	14.35	6.02	4.44	5.30
	6. ชมนิทรรศการ/แสดงสินค้า	0.57	0.68	0.58	1.08	0.37	0.76
	7. ได้รับรางวัล	-	-	-	-	-	-
	8. ไหว้พระ ปฏิบัติธรรม	33.84	9.49	30.02	0.31	0.19	0.25
	9. อื่นๆ	0.19	0.68	0.27	0.15	0.19	0.17
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ต่อ)

พระนครศรีอยุธยา	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
จำนวนจังหวัดที่ ท่องเที่ยว	1 จังหวัด	83.87	72.20	82.04	60.96	38.52	50.76
	2 จังหวัด	11.03	17.63	12.06	24.69	29.81	27.02
	3 จังหวัด	3.72	6.10	4.09	8.02	17.22	12.21
	4 จังหวัด	0.76	2.03	0.96	3.86	10.74	6.99
	5 จังหวัดขึ้นไป	0.63	2.03	0.85	2.47	3.70	3.03
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนการเยี่ยม เยือน	จำนวน 1 ครั้ง	41.59	58.64	44.26	90.90	92.04	91.41
	จำนวน 2 ครั้ง	31.51	21.69	29.97	7.25	5.19	6.31
	จำนวน 3 ครั้ง	9.77	8.47	9.56	0.93	0.19	0.59
	จำนวน 4 ครั้ง	3.91	4.07	3.93	0.15	0.19	0.17
	จำนวน 5 ครั้งขึ้นไป	13.23	7.12	12.27	0.77	2.41	1.52
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ผู้ร่วมทาง	คนเดียว	17.96	19.66	18.23	10.03	5.37	7.91
	เพื่อนหรือแฟน	41.78	34.92	40.70	66.20	68.15	67.09
	ครอบครัว	23.31	16.95	22.32	13.89	14.81	14.31
	ญาติ	9.77	13.90	10.41	7.72	4.26	6.14
	กลุ่มที่ทำงานร่วมกัน	6.81	14.58	8.02	2.01	5.19	3.45
	อื่น ๆ	0.38	-	0.32	0.15	2.22	1.09
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนผู้ร่วม ทาง	จำนวน 1 คน	22.31	29.83	23.49	33.80	20.19	27.61
	จำนวน 2 คน	24.57	14.92	23.06	14.35	20.74	17.26
	จำนวน 3 คน	15.94	10.17	15.04	10.03	14.07	11.87
	จำนวน 4 คน	12.04	9.83	11.69	5.25	21.85	12.79
	จำนวน 5 คน	10.27	11.53	10.47	7.25	16.48	11.45
	จำนวน 6-10 คน	10.71	20.68	12.27	7.56	3.52	5.72
	จำนวนมากกว่า 10 คน	4.16	3.05	3.99	21.76	3.15	13.30
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

4. แรงจูงใจในการเดินทางและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด

แรงจูงใจสำคัญที่ดึงดูดให้นักทัศนจารไทยมาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว เวลาในการเดินทาง และระยะทาง ตามลำดับ

สำหรับนักท่องเที่ยวไทยนั้น แรงจูงใจสำคัญที่มาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ ระยะทาง เวลาในการเดินทาง และการมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ โดยปัจจัยทั้งสามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้มากกว่าร้อยละ 55

ส่วนนักทัศนจารชาวต่างประเทศ ร้อยละ 61 ตอบว่ามาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพราะมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ รองลงมาร้อยละ 10 ตอบว่าเพราะสินค้าราคาถูก

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ แรงจูงใจที่สำคัญ ได้แก่ เวลาในการเดินทาง สินค้าราคาถูก และสถานที่ท่องเที่ยว โดยปัจจัยทั้งสามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้มากกว่าร้อยละ 84

ตารางที่ 5 แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางที่มาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในปี/2551

แรงจูงใจของการมาเที่ยว	นักทัศนจาร		นักท่องเที่ยว	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
สถานที่ท่องเที่ยว	33.14	61.11	22.03	64.07
มีความปลอดภัย	0.82	1.08	5.76	0.74
อาหารอร่อย	3.34	1.39	2.71	0.74
ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	5.29	1.39	6.78	3.89
ช่วงเทศกาล	3.09	3.55	7.80	1.67
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว	1.45	4.48	3.39	1.11
สินค้าราคาถูก	9.58	10.03	8.81	12.22
ระยะทาง	11.47	8.49	15.25	6.30
เวลาในการเดินทาง	29.62	8.02	18.64	8.70
อื่นๆ	2.21	0.46	8.81	0.56
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00

สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวมากที่สุด 3 อันดับแรกของนักท่องเที่ยวชาวไทย ได้แก่ วัด อุทยานประวัติศาสตร์ และพระราชวัง ตามลำดับ ส่วนนักท่องเที่ยวต่างประเทศนิยมเที่ยว วัด พระราชวัง และอุทยานประวัติศาสตร์ ตามลำดับ

ตารางที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	กลุ่มตัวอย่าง	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
วัด	59.45	64.44
พระราชวัง	9.86	13.74
แหล่งบันเทิงนันทนาการ	2.82	4.85
อุทยานแห่งชาติ	0.00	0.00
อุทยานประวัติศาสตร์	12.72	6.84
พิพิธภัณฑ์	6.00	2.18
ชายหาด น้ำตก ถ้ำ	1.99	2.74
แหล่งช้อปปิ้ง	7.15	5.20
สวนสัตว์ สวนสนุก	0.00	0.00
รวม	100.00	100.00

5. การประเมินคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อน

5.1 คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจัดว่าเป็นจังหวัดที่มีปัญหาตามแหล่งท่องเที่ยวไม่น้อยสำหรับชาวไทย แหล่งท่องเที่ยวที่มีปัญหามากที่สุดในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คือ แหล่งบันเทิงนันทนาการ แหล่งช้อปปิ้ง อุทยานประวัติศาสตร์ วัด พระราชวัง และพิพิธภัณฑ์ ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติ จะพบปัญหามาก คือ พิพิธภัณฑ์ พระราชวัง แหล่งช้อปปิ้ง แหล่งบันเทิงนันทนาการ วัด และอุทยานประวัติศาสตร์ ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในปี 2551

แหล่งท่องเที่ยว		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
พระนครศรีอยุธยา	วัด	6.91	6.19
	พระราชวัง	6.03	15.35
	แหล่งบันเทิงนันทนาการ	18.90	10.43
	อุทยานแห่งชาติ	0.00	0.00
	อุทยานประวัติศาสตร์	7.68	4.55
	พิพิธภัณฑ์	2.68	20.42
	แหล่งช้อปปิ้ง	8.81	12.30
	สวนสัตว์ สวนสนุก	0.00	0.00
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	1,882	1,188

5.2 คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะ

คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ในเกณฑ์ดีมาก นักเดินทางชาวไทยที่มาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่คือร้อยละ 5.90 ของกลุ่มตัวอย่างตอบว่ามีปัญหาด้านการใช้รถประจำทาง/ รถสองแถว ร้อยละ 5.31 กับแท็กซี่ ร้อยละ 2.7 ด้านมอเตอร์ไซค์ และร้อยละ 1.49 เกี่ยวกับเรือโดยสาร ส่วนนักท่องเที่ยวต่างประเทศมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้บริการแท็กซี่ (ร้อยละ 16.87) รองลงมาเป็นรถประจำทาง (ร้อยละ 14.40) เรือโดยสาร (ร้อยละ 13.58) และรถมอเตอร์ไซค์ (ร้อยละ 3.7)

ตารางที่ 8 ปัญหาการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในปี 2551

ระบบขนส่งสาธารณะ		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
พระนครศรีอยุธยา	รถประจำทาง/รถสองแถว	5.90	7.07
	เรือโดยสาร	1.49	3.96
	รถแท็กซี่/รถสามล้อ/แท็กซี่	5.31	6.73
	รถมอเตอร์ไซค์รับจ้าง	2.71	1.18
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	1,882	1,188

5.3 คุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัด

ในการประเมินการให้บริการของสถานที่พักแรมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งในด้านของคุณภาพ ความสะอาด และสุขอนามัยอาหารของที่พักแรม พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 86 81 และ 86 มีความพอใจในระดับปานกลาง ตามลำดับ ส่วนความไม่พึงพอใจมีประมาณร้อยละ 1 และ 0.35 ตามลำดับ สำหรับนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะมีความพึงพอใจในบริการของสถานที่พักในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระดับพอใช้ ร้อยละ 90 85 และ 79 ตามลำดับ และระดับดีในสัดส่วนร้อยละ 10 14 และ 15 ตามลำดับ โดยมีความไม่พึงพอใจในสุขอนามัยอาหารถึงร้อยละ 6 และร้อยละ 1 ไม่พึงพอใจความสะอาด

ตารางที่ 9 การประเมินคุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในปี 2551

		นักท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
คุณภาพของที่พักแรม	แย่	0.71	0.00
	พอใช้	88.69	89.63
	ดี	10.60	10.37
	รวม	100.00	100.00
ความสะอาดของที่พักแรม	แย่	1.06	1.30
	พอใช้	92.93	85.19
	ดี	6.01	13.52
	รวม	100.00	100.00
สุขอนามัยของอาหารของที่พักแรม	แย่	0.35	6.11
	พอใช้	86.57	78.52
	ดี	13.07	15.37
	รวม	100.00	100.00

5.4 ข้อคิดเห็นของนักเดินทางด้านบริการของจังหวัด

ผลการสำรวจข้อคิดเห็นจากนักวิจัยภาคสนาม ผู้ประกอบการและผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดด้วยแบบสอบถาม พอสรุปประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้ดังนี้

- แหล่งท่องเที่ยวมีน้อยไม่มีการประชาสัมพันธ์ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่ควร
- ความสะอาดตามแหล่งท่องเที่ยว
- การจัดระเบียบร้านค้าในบางแหล่งท่องเที่ยว เช่น ที่วิหารพระมงคลบพิตร ร้านค้าขายของไม่เป็นระเบียบ
- การขายของเกินราคาของผู้ประกอบการต่าง ๆ โดยเฉพาะกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ
- การชกชิง วังราว ขณะนักท่องเที่ยวที่จักรยานชมวัด โบราณสถานต่าง ๆ ควรจัดเพิ่มเจ้าหน้าที่ดูแลมากขึ้น เนื่องจากบางจุดเป็นมุมอับไม่ค่อยมีผู้คนเดิน ทำให้ง่ายต่อการก่ออาชญากรรมต่าง ๆ ไม่ปลอดภัยกับชีวิตและทรัพย์สิน
- การจัดงานวิชาการต่าง ๆ มักไม่สอดคล้องกับลักษณะงาน คือ มีการออกร้านขายของ มีคอนเสิร์ต ทำให้เกิดความไม่สงบ นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมงานยังเน้นการซื้อสินค้าตามร้านค้าต่าง ๆ มากกว่าการดูงานวิชาการ

6. โครงสร้างการใช้จ่าย

6.1 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่จัดการเดินทางเอง

นักเดินทางคนไทยที่จัดการเดินทางเอง ถ้าไม่ค้างคืนจะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเฉลี่ย 1,759 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 4 รายการ คือ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (22%) อาหารและเครื่องดื่ม (30%) ค่าพาหนะภายในจังหวัด (35%) และค่าใช้จ่ายอื่นๆ (1%)

สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีการค้างคืนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 1,352 บาท ค่าใช้จ่ายหลักได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (20%) อาหารและเครื่องดื่ม (28%) ค่าที่พักภายในจังหวัด (15%) ค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัด (25%)

6.2 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่มากับบริษัทนำเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ค้างคืนที่พระนครศรีอยุธยา จะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาเฉลี่ย 2,675 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 4 รายการ คือ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (37%) อาหารและเครื่องดื่ม (21%) ค่าพาหนะภายในจังหวัด (20%) และค่าใช้จ่ายอื่นๆ (14%) ส่วนนักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยคนละ 1,660 บาทต่อวัน โดยมีค่าใช้จ่ายหลัก คือ ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (15%) ค่าที่พัก (30%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (23%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (16%)

6.3 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่จัดการเดินทางเอง

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 2,303 บาทรายการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืนมี 4 รายการหลัก ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (19%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (23%) ค่าพาหนะภายในจังหวัด (39%) และค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง (7%)

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีการค้างคืนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 2,143 บาท ค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (13%) อาหารและเครื่องดื่ม (23%) ค่าที่พักภายในจังหวัด (28%) และ ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (19%)

6.4 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่มาพักที่พักร

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 3,195 บาทต่อคนต่อวัน รายการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่ค้างคืนมี 4 รายการหลัก ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (19%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (17%) ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (22%) และค่าที่พัก (29%)

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 1,907 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายหลัก คือ ค่าพาหนะเดินทาง (25%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (16%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (17%) และค่าใช้จ่ายอื่นๆ (22%)

ตารางที่ 10 แสดงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนของนักท่องเที่ยว นักทัศนาจร จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ ปี 2551

ค่าใช้จ่ายในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา	จัดการเดินทางมาเอง(ร้อยละ)				จัดการเดินทางมาที่บริษัทนำเที่ยว(ร้อยละ)			
	นักทัศนาจร		นักท่องเที่ยว		นักทัศนาจร		นักท่องเที่ยว	
	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ
1. ค่าเสื้อผ้า อุปกรณ์การเดินทาง	4.83	7.76	3.95	7.38	3.27	9.42	5.22	4.98
2. ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด	35.06	39.09	25.34	19.13	20.47	24.77	14.71	21.91
3. ค่าที่พัก	0.00	0.00	14.62	27.70	0.00	0.00	30.37	28.96
4. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	30.24	22.77	28.45	23.15	20.87	15.62	23.25	16.82
5. ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	22.15	19.36	19.90	13.19	37.18	16.96	15.90	18.74
6. ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	1.77	6.67	4.17	5.69	1.87	6.19	8.30	6.51
7. ค่าบริการท่องเที่ยวภายใน จังหวัด	4.78	4.35	2.38	2.75	2.10	5.33	1.07	2.08
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	1.17	0.00	1.18	1.01	14.23	21.70	1.19	0.00
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน	1,759.10	2,302.99	1,351.98	2,143.37	2,674.83	1,907.00	1,660.24	3,195.44
ระยะพำนักเฉลี่ย(วัน)			2.60	3.02			2.80	13.35

7. ระยะเวลาในการพำนัก

ผู้ที่จัดการเดินทางเองและค้างคืน มักใช้เวลาพำนักที่พระนครศรีอยุธยาเฉลี่ย 2.39 วัน สำหรับชาวไทย และ 3.02 วันสำหรับชาวต่างประเทศ ส่วนผู้ที่เดินทางมากับบริษัทจัดนำเที่ยว โดยเฉลี่ยชาวต่างประเทศใช้เวลาพำนัก 13.25 วัน และ 2.80 วันสำหรับคนไทย

8. โอกาสที่จะกลับมาเยือนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้เดินทางทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการเดินทางมาเยือนพระนครศรีอยุธยา โดยมีร้อยละ 96.7 ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และร้อยละ 89.6 ของชาวต่างชาติที่กลับมาเยือนจังหวัดนี้อีกภายใน 3 ปี (2552-2554)

จังหวัดท่องเที่ยว	ชาวไทย			ชาวต่างชาติ		
	มา	ไม่มา	จำนวนตัวอย่าง	มา	ไม่มา	จำนวนตัวอย่าง
พระนครศรีอยุธยา	96.71	3.29	1,882	89.65	10.35	1,188

.....